

Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FSDN

od roku obrachunkowego 2025
wersja z dn. 16.09.2024 r.

WARSZAWA 2024

Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FSDN od roku obrachunkowego 2025 wersja z dn. 16.09.2024 roku

Opracował zespół:

dr inż.	Zbigniew Floriańczyk
dr inż.	Dariusz Osuch
mgr inż.	Beata Malanowska
mgr inż.	Monika Wójcik

Warszawa 2024

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
- Państwowy Instytut Badawczy
Zakład Rachunkowości Gospodarstw Rolnych
00-950 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20
Tel.: (0 22) 505 45 70
E-mail: portal@fadm.pl
Internet: www.fadm.pl

Spis treści

Uwagi wstępne	5
Opis populacji gospodarstw rolnych	6
Podział Polski na regiony	7
Zastosowana klasyfikacja gospodarstw rolnych.....	10
Zasady ustalenia pola obserwacji.....	20
Podstawowe charakterystyki według regionów dla pola obserwacji.....	23
Zasady budowania próby reprezentatywnej.....	37
Struktura próby gospodarstw rolnych.....	38
Obliczone wagi.....	40
Zasady doboru gospodarstw.....	41
Łączenia warstw	42
Uwagi końcowe	42

Spis tabel

Tabela 1	Regiony SO i FADN w Polsce	10
Tabela 2	Lista działalności, dla których obliczono współczynniki Standardowej Produkcji dla potrzeb WTGR	11
Tabela 3	Wykaz zastosowanych klas wielkości ekonomicznej	13
Tabela 4	Wykaz użytych typów rolniczych dla potrzeb WTGR	13
Tabela 5	Wykaz typów użytych do opracowania planu wyboru	16
Tabela 6	Wartości współczynników Standardowej Produkcji „2017” według regionów w złotych	17
Tabela 7	Rozkład podstawowych parametrów charakteryzujących populację generalną według wielkości ekonomicznej	22
Tabela 8	Podstawowe parametry charakteryzujące pole obserwacji na tle populacji generalnej	23
Tabela 9	Standardowa Produkcja w regionie 785 w euro	24
Tabela 10	Standardowa Produkcja w regionie 790 w euro	24
Tabela 11	Standardowa Produkcja w regionie 795 w euro	25
Tabela 12	Standardowa Produkcja w regionie 800 w euro	25
Tabela 13	Standardowa Produkcja w Polsce w euro	26
Tabela 14	Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 785 w ha	26
Tabela 15	Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 790 w ha	27
Tabela 16	Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 795 w ha	27
Tabela 17	Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 800 w ha	28
Tabela 18	Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w Polsce w ha	28
Tabela 19	Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 785 w LU	29
Tabela 20	Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 790 w LU	29
Tabela 21	Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 795 w LU	30
Tabela 22	Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 800 w LU	30
Tabela 23	Liczba zwierząt przeliczeniowych w Polsce w LU	31
Tabela 24	Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 785 w AWU	31
Tabela 25	Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 790 w AWU	32
Tabela 26	Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 795 w AWU	32
Tabela 27	Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 800 w AWU	33
Tabela 28	Liczba osób pełnozatrudnionych w Polsce w AWU	33
Tabela 29	Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 785	34
Tabela 30	Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 790	34
Tabela 31	Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 795	35
Tabela 32	Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 800	35
Tabela 33	Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w Polsce	36
Tabela 34	Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 785	38
Tabela 35	Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 790	38
Tabela 36	Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 795	39
Tabela 37	Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 800	39
Tabela 38	Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych razem w Polsce	39
Tabela 39	Wagi w regionie 785	40
Tabela 40	Wagi w regionie 790	40
Tabela 41	Wagi w regionie 795	41
Tabela 42	Wagi w regionie 800	41

Uwagi wstępne

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień prawodawstwa polskiego i Unii Europejskiej (UE) w zakresie obowiązków nałożonych na Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowy Instytut Badawczy (IERiGŻ-PIB) przy realizacji zadania pn. „System zbierania i wykorzystywania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (FADN)” w ramach Sieci Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network (FADN))¹.

Zadania IERiGŻ-PIB zdefiniowane zostały w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 20 z późniejszymi zmianami) oraz w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 1198/2014 z dnia 1 sierpnia 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiające sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 321 z 7.11.2014, str. 2–6).

Celem opracowania jest przedstawienie zasad budowy próby gospodarstw rolnych do badań dochodów w ramach badań reprezentacyjnych FSDN.

Opracowanie zostało przygotowane w IERiGŻ-PIB przy ścisłej współpracy z pracownikami Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w zakresie klasyfikacji gospodarstw rolnych oraz analizy tabelarycznej populacji generalnej i pola obserwacji.

W opracowaniu wykorzystano wyniki projektów finansowanych przez Komisję Europejską i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie podziału terytorium Polski na regiony oraz obliczenia Standardowej Produkcji (ang. Standard Output - SO).

Wszystkie obliczenia wykorzystane do opracowania planu wyboru wykonano w IERiGŻ-PIB na podstawie danych udostępnionych przez GUS z Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

---

¹ Obecnie prowadzone są prace nad transformacją Sieci Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN) w Sieć danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (FSDN).

Opis populacji gospodarstw rolnych²

Powszechny Spis Rolny 2020 (PSR 2020) został przeprowadzony w dniach 1 września - 30 listopada 2020 r. według stanu na 1 czerwca 2020 r. Badaniem zostały objęte wszystkie gospodarstwa rolne osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz wylosowana próba gospodarstw osób fizycznych.

Celem powyższego badania było m.in. zapewnienie podstawowych informacji o gospodarstwach rolnych, dostarczenie niezbędnych danych w celu wywiązania się Polski ze zobowiązań wobec organizacji międzynarodowych oraz aktualizacja operatów losowania prób do badań reprezentacyjnych.

Zakres tematyczny PSR 2020 był zgodny z zakresem badań zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych (ang. Integrated Farm Statistics (IFS)) sformalizowanym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1091 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych oraz uchylecia rozporządzeń (WE) nr 1166/2008 i (UE) nr 1337/2011 (Dz. Urz. L 200 z 7.8.2018), co m.in. umożliwiło przeprowadzenie klasyfikacji gospodarstw rolnych zgodnie z prawodawstwem UE w tym zakresie.

Zastosowane definicje:

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) - to gospodarstwo użytkowane przez osobę fizyczną o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub gospodarstwo poniżej 1 ha UR (w tym nieposiadające użytków rolnych), prowadzące działalność rolniczą o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej. Progi dla działalności rolniczej (bez działów specjalnych) wynoszą (co najmniej jeden z poniższych progów musi być spełniony):

- 0,5 ha dla: plantacji drzew owocowych, plantacji krzewów owocowych, warzyw gruntowych, truskawek gruntowych, chmielu,
- 0,3 ha szkótek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,1 ha dla: warzyw pod osłonami, truskawek pod osłonami, kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami, tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 szt. bydła ogółem,
- 5 szt. krów,
- 50 szt. świń ogółem,
- 10 szt. loch,

---

² Rozdział opracowano m.in. na podstawie publikacji Charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r., GUS, Warszawa 2022.

- 20 szt. dla: owiec ogółem, kóz ogółem,
- 100 szt. drobiu ogółem,
- 5 szt. koni ogółem,
- 50 szt. samic królików,
- 5 szt. samic pozostałych zwierząt futerkowych,
- 10 szt. dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniela) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa,
- 20 pni pszczelich.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej – to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji A, dział 01, grupy: 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie, 01.2 – uprawy roślin wieloletnich, 01.3 – rozmnażanie roślin, 01.4 – chów i hodowla zwierząt, 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana), 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Podział Polski na regiony

W ramach projektu Phare 2000 Nr PL0006.09.06 „Przygotowanie i wdrożenie wybranych mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej (CAP) – Pomoc techniczna (FADN)” wyodrębniono w Polsce regiony dla potrzeb przeprowadzania Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych funkcjonujących w Polsce oraz FADN³.

W skład kryteriów wydzielenia regionów rolniczych weszły czynniki, które wyznaczają efekty produkcyjne uzyskiwane przez gospodarstwa rolne. Innym założeniem obowiązującym w wyznaczaniu regionów było zachowanie zwartości terytorialnej regionów. Ponadto zgodnie z zaleceniem przekazanym w trakcie warsztatów FADN w Brukseli w maju 2000 r. przyjęto zasadę wyznaczania granic regionów z zachowaniem zwartości terytorialnej regionów na poziomie minimalnym, wyznaczanym przez NUTS 3.

---

³ Szczegółowe informacje na temat podziału Polski na regiony zawarte są w publikacji Skarżyńska A., Goraj L., Ziętek I.: Metodologia SGM „2002” dla typologii gospodarstw rolnych w Polsce, IERiGŻ, Warszawa 2005.

W tym czasie w Polsce obowiązywał podział na jednostki terytorialne porównywalne do stosowanych w Unii Europejskiej⁴. Kierując się zaleceniem Komisji, w przypadku Polski minimalnym poziomem do wyznaczenia granic regionu był związek powiatów (NTS 3). Jednak mając na uwadze dostępność danych statystycznych, zdecydowano się na wyznaczanie granic regionów przebiegających według granic jednostek NTS 2, którymi w przypadku Polski są województwa.

Dla wyłonienia jednorodnych regionów rolniczych dla potrzeb określenia postużono się 7 parametrami statystycznymi opisującymi czynniki wyznaczające efekty produkcyjne gospodarstw rolnych, a mianowicie:

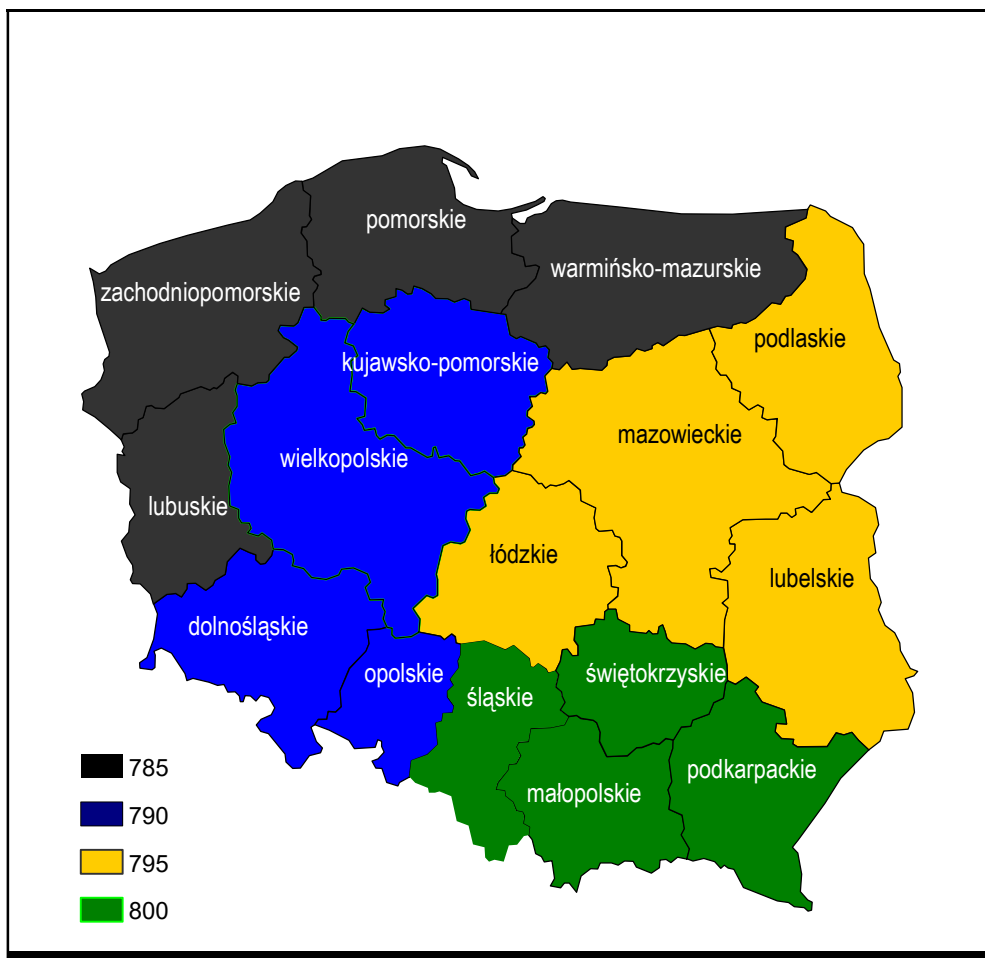
1. Powierzchnia użytków rolnych w średnim gospodarstwie rolnym osoby fizycznej (gospodarstwie indywidualnym) powyżej 1 ha UR w 1996 r.
2. Procentowy udział trwałych użytków zielonych w użytkach rolnych ogółem w 2001 r.
3. Liczba krów mlecznych w średnim gospodarstwie rolnym osoby fizycznej (gospodarstwie indywidualnym) powyżej 1 ha UR (średnio z lat 1999-2001).
4. Liczba trzody ogółem w średnim gospodarstwie rolnym osoby fizycznej (gospodarstwie indywidualnym) powyżej 1 ha UR (średnio z lat 1999-2001).
5. Plon zbóż w całym rolnictwie (średnio z lat 1999-2001).
6. Roczna produkcja mleka od 1 krowy (średnio z lat 1999-2001).
7. Zużycie NPK w kg na 1 ha użytków rolnych ogółem w 2001 r.

Na podstawie przeprowadzonej analizy odchyleń wymienionych parametrów przy wstępnie przyjętym założeniu o maksymalnej liczbie regionów stwierdzono, że linie podziału dla wyznaczenia 4 regionów przebiegają wzdłuż linii wyznaczających granice rejonów NTS 2, czyli województw i każdy z regionów obejmuje po 4 rejonu NTS 2 (po 4 województwa).

---

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2000 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS) [Dz.U. 2000 nr 58 poz. 685].

Mapa 1 Podział Polski na regiony

Ogólna charakterystyka regionów:

Region (785) – Pomorze i Mazury – gospodarstwa bardzo duże, średni poziom intensywności produkcji, region charakteryzuje się wysoką obsadą krów mlecznych i zajmuje znaczącą pozycję pod względem obsady trzody chlewnej w gospodarstwie.

Region (790) – Wielkopolska i Śląsk – gospodarstwa duże, produkcja prowadzona jest w sposób bardzo intensywny, o czym świadczy wysokie zużycie nawozów mineralnych i wysokie plony zbóż, a także wysoka wydajność mleczna krów, region zajmuje wysoką pozycję pod względem obsady trzody chlewnej w gospodarstwie.

Region (795) – Mazowsze i Podlasie – gospodarstwa średnie, średni poziom intensywności produkcji, region zajmuje znaczącą pozycję pod względem obsady krów mlecznych w gospodarstwie.

Region (800) – Małopolska i Pogórze – gospodarstwa małe, niski poziom intensywności produkcji (parametry wszystkich badanych cech są niskie), region charakteryzuje duże rozdrobnienie agrarne.

W tabeli 1 przedstawiono symbole używane w identyfikacji regionów.

Tabela 1 Regiony SO i FADN w Polsce

Nazwa regionu	Symbol krajowy	Symbol FADN
Pomorze i Mazury	A	785
Wielkopolska i Śląsk	B	790
Mazowsze i Podlasie	C	795
Małopolska i Pogórze	D	800

Zastosowana klasyfikacja gospodarstw rolnych

We wszystkich państwach członkowskich UE obowiązuje Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych (WTGR). Wykorzystywana ona jest zarówno do opisu sektora gospodarstw rolnych, ustalania próby do badań reprezentacyjnych, jak i do ustalania wag dla odnoszenia wyników badań do całego sektora. Aktem prawnym regulującym kwestie WTGR jest Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1198/2014 z dnia 1 sierpnia 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiające sieć danych dotyczących poziomu zrównoważenia gospodarstw rolnych (Dz.U. L 321 z 7.11.2014, str. 2–6).

W stosowanej typologii wielkość ekonomiczna definiowana jest na podstawie wartości całkowitej Standardowej Produkcji (SO) gospodarstwa rolnego. Typ rolniczy natomiast określony jest na podstawie udziału Standardowych Produkcji z poszczególnych grup działalności rolniczych (np. zboża, drób) w tworzeniu całkowitej Standardowej Produkcji gospodarstwa rolnego.

Klasyfikacja polega na grupowaniu gospodarstw w klasy wielkości ekonomicznej i typy rolnicze na większym lub mniejszym poziomie agregacji. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego jest określana na podstawie bezwzględnej wartości SO gospodarstwa i wyrażona jest w euro.

Pierwszym etapem jest przeliczenie Standardowej Produkcji gospodarstwa rolnego wyrażonej w złotych na Europejską Jednostkę Monetarną (euro), przy użyciu podanego przez Komisję Europejską kursu wymiany. Dla współczynników SO „2017” stosowany jest kurs średni z lat 2015-2019 wynoszący 1 euro = 4,2722 zł.

W następnym etapie, na podstawie wielkości ekonomicznej wyrażonej w euro, każde określone gospodarstwo rolne może być zaliczone do jednej z czternastu klas wielkości ekonomicznej.

Współczynniki SO liczone są okresowo na podstawie średnich danych z pięciu kolejnych lat w wydzielonych regionach państw członkowskich UE. Komisja Europejska ustala listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest policzenie SO. Dla SO „2017” lista ta obejmuje 96 działalności.

Obliczenie SO dla gospodarstwa rolnego polega na zsumowaniu SO z poszczególnych działalności. SO dla określonej działalności oblicza się jako iloczyn rozmiaru określonej

działalności rolniczej i odpowiedniego współczynnika SO (np. liczba hektarów pszenicy x współczynnik SO pszenicy).

Dla potrzeb klasyfikacji gospodarstw rolnych w Polsce wykorzystano parametry Standardowych Produkcji obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG, SGGW oraz z innych instytucji. Obliczeń dokonano dla czterech wydzielonych w Polsce regionów rolniczych. Współczynniki Standardowej Produkcji „2017”⁵ obliczono dla kodów IFS, które odpowiadają:

- 54 działalnościom produkcji roślinnej,
- 27 działalnościom produkcji zwierzęcej.

W tabeli 2 zawarta jest lista działalności rolniczych, dla których obliczono współczynniki SO „2017”.

Tabela 2 Lista działalności, dla których obliczono współczynniki Standardowej Produkcji dla potrzeb WTGR

Lp.	Kod IFS	Nazwa działalności
1.	SOC_CLND004	Pszenica ozima i jara
2.	SOC_CLND005	Pszenica twarda
3.	SOC_CLND006	Żyto oraz mieszanki zbożowe ozime
4.	SOC_CLND007	Jęczmień ozimy i jary
5.	SOC_CLND008	Owies i mieszanki zbożowe jare
6.	SOC_CLND009	Kukurydza na ziarno
7.	SOC_CLND010_011_012	Pszenżyto ozime i jare oraz gryka, proso i pozostałe zbożowe
8.	SOC_CLND014	Strączkowe jadalne i pastewne na nasiona
9.	SOC_CLND015	Groch, bobik i łubin słodki na nasiona
10.	SOC_CLND017	Ziemniaki jadalne i przemysłowe
11.	SOC_CLND018	Buraki cukrowe
12.	SOC_CLND019	Okopowe pastewne - buraki pastewne i inne okopowe pastewne
13.	SOC_CLND022	Rzepak ozimy i jary
14.	SOC_CLND023	Słonecznik na ziarno
15.	SOC_CLND024	Soja oleista
16.	SOC_CLND025	Len oleisty
17.	SOC_CLND026	Inne rośliny oleiste
18.	SOC_CLND028	Len włóknisty
19.	SOC_CLND029	Konopia
20.	SOC_CLND032	Tytoń
21.	SOC_CLND033	Chmiel
22.	SOC_CLND034	Zioła i przyprawy
23.	SOC_CLND035_036	Inne rośliny przemysłowe
24.	SOC_CLND037	Uprawy pastewne na zielonkę
25.	SOC_CLND038	Trawy polowe na zielonkę
26.	SOC_CLND039	Strączkowe pastewne na zielonkę
27.	SOC_CLND040	Kukurydza na zielonkę
28.	SOC_CLND041_042	Pozostałe uprawy pastewne na zielonkę

⁵ Bocian M., Cholewa I., Tarasiuk R.: Współczynniki Standardowej Produkcji „2017” dla celów Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych, IERiGŻ-PIB, Warszawa 2022.

Lp.	Kod IFS	Nazwa działalności
29.	SOC_CLND043	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami rolnymi, ogrodnictwami
30.	SOC_CLND044	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami ogrodnictwami
31.	SOC_CLND045	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami rolnymi
32.	SOC_CLND046	Kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe
33.	SOC_CLND047	Nasiona i sadzonki na gruntach ornych
34.	SOC_CLND048_083	Pozostałe uprawy polowe i pod osłonami
35.	SOC_CLND049	Grunty odłogowane, do których nie przysługują dopłaty
36.	SOC_CLND050	Łąki i pastwiska trwałe
37.	SOC_CLND051	Łąki i pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, z wyjątkiem nieuprawianych terenów do wypasu oraz łąk i pastwisk wyłączonych z produkcji podlegających dopłatom
38.	SOC_CLND052	Pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej - nieuprawiane tereny do wypasu
39.	SOC_CLND053	Łąki i pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, wyłączone z produkcji, podlegające dopłatom
40.	SOC_CLND055	Plantacje drzew i krzewów owocowych oraz plantacje jagodowe (bez truskawek i poziomek)
41.	SOC_CLND056	Owoce ziarnkowe
42.	SOC_CLND056_057	Owoce umiarkowanych stref klimatycznych
43.	SOC_CLND057	Owoce pestkowe
44.	SOC_CLND059	Gatunki jagodowe
45.	SOC_CLND060	Orzechy
46.	SOC_CLND062	Winnice (winorośl)
47.	SOC_CLND070	Szkółki
48.	SOC_CLND071	Inne uprawy trwałe
49.	SOC_CLND072	Choinki bożonarodzeniowe
50.	SOC_CLND073_085	Ogrody przydomowe
51.	SOC_CLND079	Uprawa grzybów jadalnych - pieczarki
52.	SOC_CLND081	Warzywa, melony i truskawki pod osłonami
53.	SOC_CLND082	Kwiaty i rośliny ozdobne pod osłonami
54.	SOC_CLND084	Uprawy trwałe pod wysokimi osłonami
55.	SOC_CLVS001	Byczki i jałówki poniżej 1 roku
56.	SOC_CLVS003	Byczki w wieku 1-2 lat
57.	SOC_CLVS004	Jałówki w wieku 1-2 lat
58.	SOC_CLVS005	Samce bydła w wieku 2 lat i więcej
59.	SOC_CLVS007	Jałówki w wieku 2 lat i więcej
60.	SOC_CLVS008	Krowy
61.	SOC_CLVS009	Krowy mleczne
62.	SOC_CLVS010	Krowy mamki
63.	SOC_CLVS012	Owce (w każdym wieku)
64.	SOC_CLVS013	Owce maciorki
65.	SOC_CLVS014	Pozostałe owce
66.	SOC_CLVS015	Kozy (w każdym wieku)
67.	SOC_CLVS016	Kozy samice 1-letnie i starsze
68.	SOC_CLVS017	Pozostałe kozy - kozłeta, capy
69.	SOC_CLVS018	Prosięta o wadze do 20 kg
70.	SOC_CLVS019	Lochy o wadze 50 kg i więcej
71.	SOC_CLVS020	Tuczniaki o wadze 50 kg i więcej oraz warchlaki o wadze 20-50 kg
72.	SOC_CLVS021	Brojlery kurze
73.	SOC_CLVS022	Kury nioski do produkcji jaj konsumpcyjnych i wylęgowych

Lp.	Kod IFS	Nazwa działalności
74.	SOC_CLVS023	Pozostały drób (Indyki, kaczki, gęsi, strusie oraz pozostały drób)
75.	soc_CLVS024	Indyki
76.	soc_CLVS025	Kaczki
77.	soc_CLVS026	Gęsi
78.	soc_CLVS027	Strusie
79.	soc_CLVS028	Pozostały drób
80.	SOC_CLVS029	Króliki - samice
81.	SOC_CLVS030	Pnie pszczele

Uwaga: w przypadku działalności: Indyki, Kaczki, Gęsi, Strusie, Pozostały drób w legislacji UE nie określono kodów SO. Dla potrzeb polskich wprowadzono kody SO rozpoczynając zapis, dla odróżnienia, małymi literami (soc)

Tabela 3 zawiera wykaz klas stosowanych do podziału gospodarstw według wielkości ekonomicznej.

Tabela 3 Wykaz zastosowanych klas wielkości ekonomicznej

Symbol klasy w planie wyboru	Symbol klasy we WTGR	Euro
PP	1, 2, 3	euro < 8 000
ES6_2	4, 5	8 000 ≤ euro < 25 000
ES6_3	6	25 000 ≤ euro < 50 000
ES6_4	7	50 000 ≤ euro < 100 000
ES6_5	8, 9	100 000 ≤ euro < 500 000
ES6_6	10, 11, 12, 13, 14	euro ≥ 500 000

Algorytm typologii został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiającego zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej.

Tabela 4 zawiera wykaz typów użytych do klasyfikacji gospodarstw rolnych.

Tabela 4 Wykaz użytych typów rolniczych dla potrzeb WTGR

Symbol	Nazwa
1	Specjalizujące się w uprawach polowych
15	Specjalizujące się w uprawie zbóż (łącznie z ryżem), roślin oleistych i wysokobiałkowych na nasiona
151	Specjalizujące się w uprawie zbóż (innych niż ryż), roślin oleistych i wysokobiałkowych na nasiona
152	Specjalizujące się w uprawie ryżu
153	Specjalizujące się w uprawie zbóż (łącznie z ryżem), roślin oleistych i wysokobiałkowych na nasiona
16	Specjalizujące się w uprawie polowej różnych gatunków roślin
161	Specjalizujące się w uprawie roślin okopowych
162	Specjalizujące się w uprawie zbóż, roślin oleistych, wysokobiałkowych i okopowych
163	Specjalizujące się w uprawie polowej warzyw i truskawek (w plodozmianie z uprawami polowymi np. zbożami, ziemniakami)
164	Specjalizujące się w uprawie tytoniu
165	Specjalizujące się w uprawie bawełny
166	Specjalizujące się w uprawie polowej różnych gatunków roślin
2	Specjalizujące się w uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych), grzybów i w szkółkarstwie
21	Specjalizujące się w uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych) pod wysokimi osłonami

Symbol	Nazwa
211	Specjalizujące się w uprawie warzyw i truskawek pod wysokimi osłonami
212	Specjalizujące się w uprawie kwiatów i roślin ozdobnych pod wysokimi osłonami
213	Specjalizujące się w uprawach ogrodnich (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych) pod wysokimi osłonami
22	Specjalizujące się w gruntowych uprawach ogrodnich (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
221	Specjalizujące się w gruntowych uprawach warzyw i truskawek (w płodozmianie z innymi uprawami ogrodnymi)
222	Specjalizujące się w gruntowej uprawie kwiatów i roślin ozdobnych
223	Specjalizujące się w gruntowych uprawach ogrodnich (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
23	Specjalizujące się w uprawie grzybów i w szkółkarstwie oraz uprawach ogrodnich (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
231	Specjalizujące się w uprawie grzybów
232	Specjalizujące się w szkółkarstwie
233	Specjalizujące się w uprawach ogrodnich (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych), grzybów i w szkółkarstwie
3	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (uprawy trwałe) *
35	Specjalizujące się w uprawie winorośli
351	Specjalizujące się w uprawie winorośli do produkcji wina gatunkowego
352	Specjalizujące się w uprawie winorośli do produkcji wina stołowego
353	Specjalizujące się w uprawie winorośli na świeże owoce
354	Specjalizujące się w uprawie winorośli
36	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (bez winorośli i oliwek)
361	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (innych niż cytrusowe, tropikalne i subtropikalne oraz orzechy)
362	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów cytrusowych
363	Specjalizujące się w uprawie orzechów
364	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych tropikalnych i subtropikalnych
365	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (bez winorośli i oliwek)
37	Specjalizujące się w uprawie oliwek
370	Specjalizujące się w uprawie oliwek
38	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (uprawy trwałe) *
380	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (uprawy trwałe) *
4	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami objętościowymi
45	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego
450	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego
46	Specjalizujące się w chowie bydła rzeźnego (w tym hodowla)
460	Specjalizujące się w chowie bydła rzeźnego (w tym hodowla)
47	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego (w tym hodowla)
470	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego (w tym hodowla)
48	Specjalizujące się w chowie owiec, kóz i innych zwierząt żywionych paszami objętościowymi
481	Specjalizujące się w chowie owiec
482	Specjalizujące się w chowie owiec i bydła
483	Specjalizujące się w chowie kóz
484	Specjalizujące się w chowie owiec, kóz i innych zwierząt żywionych paszami objętościowymi
5	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami treściwymi
51	Specjalizujące się w chowie trzody chlewnej
511	Specjalizujące się w chowie loch
512	Specjalizujące się w tuczu trzody chlewnej
513	Specjalizujące się w chowie trzody chlewnej
52	Specjalizujące się w chowie drobiu
521	Specjalizujące się w chowie kur niosek

Symbol	Nazwa
522	Specjalizujące się w chowie drobiu mięsnego
523	Specjalizujące się w chowie drobiu
53	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami treściwymi
530	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami treściwymi
6	Mieszane - różne uprawy
61	Mieszane - różne uprawy
611	Mieszane - uprawy ogrodnicze (warzywa, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne), grzybów i szkółkarstwo oraz drzewa i krzewy owocowe
612	Mieszane - uprawy polowe oraz ogrodnicze (warzywa, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne), grzybów i szkółkarstwo
613	Mieszane - uprawy polowe oraz uprawa winorośli
614	Mieszane - uprawy polowe oraz drzewa i krzewy owocowe (uprawy trwałe)
615	Mieszane - różne uprawy, z przewagą upraw polowych
616	Mieszane - różne uprawy
7	Mieszane - różne zwierzęta
73	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami objętościowymi
731	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą bydła mlecznego
732	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami objętościowymi innych niż bydło mleczne
74	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami treściwymi
741	Mieszane - różne zwierzęta: zwierzęta żywione paszami treściwymi i bydło mleczne
742	Mieszane - różne zwierzęta: zwierzęta żywione paszami treściwymi i zwierzęta żywione paszami objętościowymi inne niż bydło mleczne
8	Mieszane - różne uprawy i zwierzęta
83	Mieszane - uprawy polowe i zwierzęta żywione paszami objętościowymi
831	Mieszane - uprawy polowe z bydłem mlecznym
832	Mieszane - bydło mleczne z uprawami polowymi
833	Mieszane - uprawy polowe ze zwierzętami żywionymi paszami objętościowymi innymi niż bydło mleczne
834	Mieszane - zwierzęta żywione paszami objętościowymi inne niż bydło mleczne z uprawami polowymi
84	Mieszane - różne uprawy i zwierzęta
841	Mieszane - uprawy polowe i zwierzęta żywione paszami treściwymi
842	Mieszane - drzewa i krzewy owocowe (uprawy trwałe) i zwierzęta żywione paszami objętościowymi
843	Pszczelarstwo
844	Mieszane - różne uprawy i zwierzęta
9	Gospodarstwa niesklasyfikowane
90	Gospodarstwa niesklasyfikowane
900	Gospodarstwa niesklasyfikowane

* Typ ten obejmuje również gospodarstwa specjalizujące się w uprawie takich plantacji wieloletnich jak np. wikliny, choinek bożonarodzeniowych.

W tabeli 5 przedstawiono wykaz typów użytych do opracowania planu wyboru.

Tabela 5 Wykaz typów użytych do opracowania planu wyboru⁶

Symbol	Nazwa
1	Uprawy polowe
2	Uprawy ogrodnicze
4	Uprawy trwałe
5	Krowy mleczne
6	Zwierzęta trawożerne
71	Trzoda chlewna
72	Drób
8	Mieszane
9	Gospodarstwa niesklasyfikowane

---

⁶ Typ 3 Winnice w Polsce nie występuje, stąd został pominięty w opracowaniu.

W tabeli 6 przedstawiono wartości Standardowych Produkcji „2017” według regionów w złotych.

Tabela 6 Wartości współczynników Standardowej Produkcji „2017” według regionów w złotych

Lp.	Kod IFS	J.m.	Nazwa działalności	Współczynniki SO „2017” według regionów FADN (w zł)			
				Pomorze i Mazury	Wielkopolska i Śląsk	Mazowsze i Podlasie	Małopolska i Pogórze
1.	SOC_CLND004	1 ha	Pszenica ozima i jara	3 828,80	3 834,71	3 427,87	3 228,63
2.	SOC_CLND005	1 ha	Pszenica twarda	4 019,53	4 019,53	4 019,53	4 019,53
3.	SOC_CLND006	1 ha	Żyto oraz mieszanki zbożowe ozime	2 283,14	2 360,70	2 167,04	2 068,49
4.	SOC_CLND007	1 ha	Jęczmień ozimy i jary	2 556,63	2 907,88	2 599,64	2 628,10
5.	SOC_CLND008	1 ha	Owies i mieszanki zbożowe jare	2 036,47	2 269,57	2 093,30	1 999,23
6.	SOC_CLND009	1 ha	Kukurydza na ziarno	3 727,52	3 988,04	4 103,59	4 681,32
7.	SOC_CLND010 _011_012	1 ha	Pszenżyto ozime i jare oraz gryka, proso i pozostałe zbożowe	2 757,90	3 183,85	2 745,57	2 587,34
8.	SOC_CLND014	1 ha	Strączkowe jadalne i pastewne na nasiona	3 102,42	3 865,51	5 103,34	5 019,65
9.	SOC_CLND015	1 ha	Groch, bobik i tulin słodki na nasiona	3 102,42	3 865,51	5 103,34	5 019,65
10.	SOC_CLND017	1 ha	Ziemniaki jadalne i przemysłowe	12 075,62	12 515,79	9 797,89	19 683,61
11.	SOC_CLND018	1 ha	Buraki cukrowe	7 330,10	6 269,15	6 670,05	5 704,01
12.	SOC_CLND019	1 ha	Okopowe pastewne - buraki pastewne i inne okopowe pastewne	2 428,87	2 428,87	2 428,87	2 428,87
13.	SOC_CLND022	1 ha	Rzepak ozimy i jary	4 069,98	4 434,76	4 160,14	4 052,72
14.	SOC_CLND023	1 ha	Słonecznik na ziarno	4 197,14	4 197,14	4 197,14	4 197,14
15.	SOC_CLND024	1 ha	Soja oleista	2 637,18	2 637,18	2 637,18	2 637,18
16.	SOC_CLND025	1 ha	Len oleisty	3 902,43	3 902,43	3 902,43	3 902,43
17.	SOC_CLND026	1 ha	Inne rośliny oleiste	4 594,80	4 594,80	4 594,80	4 594,80
18.	SOC_CLND028	1 ha	Len włóknisty	2 031,61	2 031,61	2 031,61	2 031,61
19.	SOC_CLND029	1 ha	Konopia	4 065,91	4 065,91	4 065,91	4 065,91
20.	SOC_CLND032	1 ha	Tytoń	16 118,33	16 906,96	20 429,86	18 717,42
21.	SOC_CLND033	1 ha	Chmiel	33 837,61	33 837,61	33 837,61	33 837,61
22.	SOC_CLND034	1 ha	Zioła i przyprawy	7 511,49	7 511,49	7 511,49	7 511,49
23.	SOC_CLND035 _036	1 ha	Inne rośliny przemysłowe	4 225,45	4 225,45	4 225,45	4 225,45
24.	SOC_CLND037	1 ha	Uprawy pastewne na zielonkę	2 972,42	2 972,42	2 972,42	2 972,42
25.	SOC_CLND038	1 ha	Trawy polowe na zielonkę	1 758,36	1 758,36	1 758,36	1 758,36
26.	SOC_CLND039	1 ha	Strączkowe pastewne na zielonkę	2 111,50	2 111,50	2 111,50	2 111,50
27.	SOC_CLND040	1 ha	Kukurydza na zielonkę	3 771,46	3 771,46	3 771,46	3 771,46
28.	SOC_CLND041 _042	1 ha	Pozostałe uprawy pastewne na zielonkę	1 575,17	1 575,17	1 575,17	1 575,17
29.	SOC_CLND043	1 ha	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami rolnymi, ogrodniczymi	20 398,41	25 258,77	24 328,86	24 852,64

Lp.	Kod IFS	J.m.	Nazwa działalności	Współczynniki SO „2017” według regionów FADN (w zł)			
				Pomorze i Mazury	Wielkopolska i Śląsk	Mazowsze i Podlasie	Małopolska i Pogórze
30.	SOC_CLND044	1 ha	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami ogrodniczymi	21 338,62	25 301,89	26 310,68	25 826,50
31.	SOC_CLND045	1 ha	Warzywa, melony i truskawki gruntowe w płodozmianie z uprawami rolnymi	19 921,26	25 241,33	23 527,56	24 452,81
32.	SOC_CLND046	1 ha	Kwiaty i rośliny ozdobne gruntowe	128 466,00	128 466,00	128 466,00	128 466,00
33.	SOC_CLND047	1 ha	Nasiona i sadzonki na gruntach ornych	12 228,30	12 099,80	12 382,68	11 843,98
34.	SOC_CLND048_083	1 ha	Pozostałe uprawy polowe i pod osłonami	123 640,46	123 640,46	123 640,46	123 640,46
35.	SOC_CLND049	1 ha	Grunty odłogowane, do których nie przysługują dopłaty	0,00	0,00	0,00	0,00
36.	SOC_CLND050	1 ha	Łąki i pastwiska trwałe	1 804,09	1 804,09	1 804,09	1 804,09
37.	SOC_CLND051	1 ha	Łąki i pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, z wyjątkiem nieuprawianych terenów do wypasu oraz łąk i pastwisk wyłączonych z produkcji podlegających dopłatom	1 910,25	1 910,25	1 910,25	1 910,25
38.	SOC_CLND052	1 ha	Pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej - nieuprawiane tereny do wypasu	1 377,88	1 377,88	1 377,88	1 377,88
39.	SOC_CLND053	1 ha	Łąki i pastwiska trwałe utrzymywane w dobrej kulturze rolnej, wyłączone z produkcji, podlegające dopłatom	0,00	0,00	0,00	0,00
40.	SOC_CLND055	1 ha	Plantacje drzew i krzewów owocowych oraz plantacje jagodowe (bez truskawek i poziomek)	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
41.	SOC_CLND056	1 ha	Owoce ziarnkowe	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
42.	SOC_CLND056_057	1 ha	Owoce umiarkowanych stref klimatycznych	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
43.	SOC_CLND057	1 ha	Owoce pestkowe	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
44.	SOC_CLND059	1 ha	Gatunki jagodowe	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
45.	SOC_CLND060	1 ha	Orzechy	8 560,31	12 693,77	14 817,54	13 116,58
46.	SOC_CLND062	1 ha	Winnice (winorośl)	15 320,20	15 320,20	15 320,20	15 320,20
47.	SOC_CLND070	1 ha	Szkółki	92 861,21	92 861,21	92 861,21	92 861,21

Lp.	Kod IFS	J.m.	Nazwa działalności	Współczynniki SO „2017” według regionów FADN (w zł)			
				Pomorze i Mazury	Wielkopolska i Śląsk	Mazowsze i Podlasie	Małopolska i Pogórze
48.	SOC_CLND071	1 ha	Inne uprawy trwałe	23 892,62	23 892,62	23 892,62	23 892,62
49.	SOC_CLND072	1 ha	Choinki bożonarodzeniowe	32 000,49	32 000,49	32 000,49	32 000,49
50.	SOC_CLND073 _085	1 ha	Ogrody przydomowe	0,00	0,00	0,00	0,00
51.	SOC_CLND079	100 m2	Uprawa grzybów jadalnych - pieczarki	42 100,80	42 100,80	42 100,80	42 100,80
52.	SOC_CLND081	1 ha	Warzywa, melony i truskawki pod osłonami	717 927,25	717 927,25	717 927,25	717 927,25
53.	SOC_CLND082	1 ha	Kwiaty i rośliny ozdobne pod osłonami	979 700,00	979 700,00	979 700,00	979 700,00
54.	SOC_CLND084	1 ha	Uprawy trwałe pod wysokimi osłonami	131 981,49	131 981,49	131 981,49	131 981,49
55.	SOC_CLVS001	1 szt.	Byczki i jałówki poniżej 1 roku	1 735,89	1 844,64	1 595,34	1 802,65
56.	SOC_CLVS003	1 szt.	Byczki w wieku 1-2 lat	2 921,89	3 049,44	2 780,41	3 040,07
57.	SOC_CLVS004	1 szt.	Jałówki w wieku 1-2 lat	683,38	839,35	832,79	721,81
58.	SOC_CLVS005	1 szt.	Samce bydła w wieku 2 lat i więcej	1 818,51	1 773,26	1 744,92	1 917,57
59.	SOC_CLVS007	1 szt.	Jałówki w wieku 2 lat i więcej	1 591,69	1 457,78	1 425,63	1 017,30
60.	SOC_CLVS008	1 szt.	Krowy	6 633,22	7 919,53	7 586,83	5 600,39
61.	SOC_CLVS009	1 szt.	Krowy mleczne	7 907,27	8 490,25	7 816,43	5 787,19
62.	SOC_CLVS010	1 szt.	Krowy mamki	2 063,70	1 935,41	2 289,07	2 645,53
63.	SOC_CLVS012	1 szt.	Owce (w każdym wieku)	153,68	162,92	143,19	239,53
64.	SOC_CLVS013	1 szt.	Owce maciorki	230,09	237,73	229,74	341,26
65.	SOC_CLVS014	1 szt.	Pozostałe owce	54,30	54,35	37,92	53,28
66.	SOC_CLVS015	1 szt.	Kozy (w każdym wieku)	917,94	967,76	789,34	860,43
67.	SOC_CLVS016	1 szt.	Kozy samice 1-roczone i starsze	1 185,83	1 214,15	1 181,51	1 197,93
68.	SOC_CLVS017	1 szt.	Pozostałe kozy - koźłeta, capy	208,37	208,37	208,37	208,37
69.	SOC_CLVS018	1 szt.	Prosięta o wadze do 20 kg	437,50	437,50	437,50	437,50
70.	SOC_CLVS019	1 szt.	Lochy o wadze 50 kg i więcej	3 658,42	3 085,50	3 106,63	3 215,14
71.	SOC_CLVS020	1 szt.	Tuczniki o wadze 50 kg i więcej oraz warchlaki o wadze 20-50 kg	1 023,38	1 099,17	1 095,03	1 006,13
72.	SOC_CLVS021	100 szt.	Brojlery kurze	4 651,07	4 651,07	4 651,07	4 651,07
73.	SOC_CLVS022	100 szt.	Kury nioski do produkcji jaj konsumpcyjnych i wylęgowych	8 469,65	9 176,73	8 633,49	8 201,33
74.	SOC_CLVS023	100 szt.	Pozostały drób (Indyki, kaczki, gęsi, strusie oraz pozostały drób)	14 967,76	12 087,73	13 059,63	10 086,40
75.	soc_CLVS024	100 szt.	Indyki	15 549,49	15 549,49	15 549,49	15 549,49
76.	soc_CLVS025	100 szt.	Kaczki	5 604,70	5 604,70	5 604,70	5 604,70
77.	soc_CLVS026	100 szt.	Gęsi	13 875,68	13 875,68	13 875,68	13 875,68
78.	soc_CLVS027	100 szt.	Strusie	149 568,00	149 568,00	149 568,00	149 568,00
79.	soc_CLVS028	100 szt.	Pozostały drób	6 869,84	6 869,84	6 869,84	6 869,84

Lp.	Kod IFS	J.m.	Nazwa działalności	Współczynniki SO „2017” według regionów FADN (w zł)			
				Pomorze i Mazury	Wielkopolska i Śląsk	Mazowsze i Podlasie	Małopolska i Pogórze
80.	SOC_CLVS029	1 szt.	Króliki - samice	712,22	712,22	712,22	712,22
81.	SOC_CLVS030	1 ul	Pnie pszczele	619,91	619,91	619,91	619,91

Zasady ustalenia pola obserwacji

Na podstawie danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 sklasyfikowano według Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych 1 301 481 gospodarstwa.

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w euro. Wielkość ta jest ustalana dla każdego państwa członkowskiego oddzielnie i zmienia się w czasie w zależności od istniejącej struktury agrarnej i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych.

Próg minimalny wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych zaliczanych do pola obserwacji ustalany jest w taki sposób, aby w polu obserwacji znalazły się gospodarstwa rolne wytwarzające około 90% Standardowej Produkcji w określonym państwie członkowskim UE. W przypadku Polski próg wyznaczono na 8 000 euro (patrz: Tabela 7), co zapewniło pokrycie w 91% SO. Próg ten przekroczyło 465 661 gospodarstw.

Przy przeliczaniu współczynnika SO wyrażonego w złotych na współczynnik SO wyrażony w euro, zastosowano kurs wymiany złotego na euro wynoszący 4,2722 zł. Kurs euro został ustalony jako średnia z pięciu kolejnych lat (2015-2019).

W tabeli 7 i tabeli 8 przedstawiono podstawowe parametry charakteryzujące pole obserwacji na tle populacji generalnej. Gospodarstwa rolne będące w polu obserwacji dysponują 78% powierzchni użytków rolnych, a także utrzymują 97% jednostek przeliczeniowych zwierząt⁷. W gospodarstwach znajdujących się w polu obserwacji pracuje około 57% osób pełnozatrudnionych, wyrażanych w jednostkach rocznych pracy (ang. Annual Work Unit - AWU)⁸. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w polu obserwacji znalazło się 36% gospodarstw. Oznacza to, że w sektorze gospodarstw rolnych w Polsce istnieje bardzo duża liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w bardzo małej skali, znajdujących się poza polem obserwacji, w stosunku do których nie jest zasadne użycie określenia „towarowe gospodarstwo rolne”. Głównym celem produkcji rolniczej w małej skali jest zaopatrywanie konsumpcyjne rodziny i

⁷ 1 jednostka przeliczeniowa (ang. livestock unit - LU) to w przypadku:

konie	:= 0,8	krowy mleczne	:= 1,0	lochy	:= 0,5
cielęta na tucz	:= 0,4	krowy wybrakowane	:= 1,0	tuczniaki	:= 0,3
cielęta < 1 rok	:= 0,4	krowy pozostałe	:= 0,8	trzoda pozostała	:= 0,3
byczki 1 – 2 lata	:= 0,7	matki kozie	:= 0,1	brojlery	:= 0,007
jałowki 1 – 2 lata	:= 0,7	kozy pozostałe	:= 0,1	kury nioski	:= 0,014
byki 2 lata	:= 1,0	matki owcze	:= 0,1	drób pozostały	:= 0,03
jałowki hodow.	:= 0,8	owce pozostałe	:= 0,1	króliki	:= 0,02
jałowki na tucz	:= 0,8	prosięta	:= 0,027		

⁸ AWU (ang. Annual Work Unit) - osoba pełnozatrudniona = 2 120 godz./rok.

bardziej zasadne byłoby zaliczenie ich do gospodarstw domowych z użytkowaniem ziemi. Ta relatywnie olbrzymia liczba gospodarstw ma znikome znaczenie w tworzeniu wartości dodanej przez sektor gospodarstw rolnych w Polsce. Z drugiej strony te gospodarstwa pełnią bardzo istotną funkcję rezydencjalną dla bardzo wielu rodzin w Polsce.

Tabela 7 Rozkład podstawowych parametrów charakteryzujących populację generalną według wielkości ekonomicznej

Symbol klasy	Euro	Liczba gospodarstw			Standardowa Produkcja			Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo			Liczba zwierząt przeliczeniowych			Liczba osób pełnozatrudnionych		
		szt.	%	% skum.	w euro	%	% skum.	w ha	%	% skum.	LU	%	% skum.	AWU	%	% skum.
ES6_BD	€ = 0	37 504	2,9	100	0	0,0	100,0	150 089	1,0	100,0	0	0,0	100,0	13 029	0,9	100,0
ES6_PP	€ < 8	798 316	61,3	97,1	2 377 437 034	9,0	100,0	3 071 073	20,9	99,0	260 597	2,7	100,0	588 270	41,6	99,1
ES6_2	8 ≤ € < 25	257 939	19,8	35,8	3 676 351 021	14,0	91,0	2 922 205	19,8	78,1	965 362	9,9	97,3	347 387	24,6	57,5
ES6_3	25 ≤ € < 50	101 780	7,8	16,0	3 599 867 711	13,7	77,0	2 133 435	14,5	58,3	1 236 479	12,7	87,4	179 695	12,7	32,9
ES6_4	50 ≤ € < 100	63 963	4,9	8,1	4 351 165 596	16,6	63,3	2 279 338	15,5	43,8	1 676 115	17,2	74,7	131 213	9,3	20,2
ES6_5	100 ≤ € < 500	36 236	2,8	3,2	6 665 081 446	25,4	46,7	2 549 491	17,3	28,3	2 722 232	28,0	57,4	98 467	7,0	11,0
ES6_6	€ ≥ 500	5 743	0,4	0,4	5 606 406 386	21,3	21,3	1 619 476	11,0	11,0	2 858 728	29,4	29,4	56 438	4,0	4,0
	Razem	1 301 481	100,0		26 276 309 193	100,0		14 725 106	100,0		9 719 514	100,0		1 414 499	100,0	

Tabela 8 Podstawowe parametry charakteryzujące pole obserwacji na tle populacji generalnej

Charakterystyka	J.m.	Populacja generalna	Pole obserwacji	Udział pola obserwacji w populacji generalnej w %
Standardowa Produkcja	€	26 276 309 193	23 898 872 159	90,95
Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo	ha	14 725 106	11 503 945	78,12
liczba zwierząt przeliczeniowych	LU	9 719 514	9 458 917	97,32
liczba osób pełnozatrudnionych	AWU	1 414 499	813 200	57,49
liczba gospodarstw	szt.	1 301 481	465 661	35,78

Podstawowe charakterystyki według regionów dla pola obserwacji

Porównanie danych zawartych w tabelach tego rozdziału dostarcza interesujących obserwacji związanych z rozkładem liczby gospodarstw i Standardowej Produkcji w poszczególnych regionach. Na uwagę zasługuje region Małopolska i Pogórze, w którym w polu obserwacji znalazło się ok. 20% gospodarstw rolnych (w pozostałych regionach w granicach 38-48%). Region ten charakteryzuje się bardzo rozdrobnionymi gospodarstwami o znikomym poziomie produkcji. Wyprzedzając niejako tok niniejszego opracowania warto zauważyć, że udział próby z tego regionu w próbie ogólnopolskiej wynosi zaledwie ok. 12%. Gospodarstwa z Małopolski i Pogórza są nie tylko rozdrobnione, ale i bardzo do siebie podobne, dlatego zastosowanie optymalnej alokacji Neymana (która wykorzystuje właśnie zmienność gospodarstw) wyznaczyło tak małą próbę dla tego regionu.

Tabela 9 Standardowa Produkcja w regionie 785 w euro

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	220 102 873	193 731 955	282 016 222	564 914 997	436 934 947	1 697 700 994
2	10 059 747	13 946 962	22 832 190	70 942 846	91 196 404	208 978 148
4	5 661 541	6 102 979	6 713 414	18 151 274	8 092 848	44 722 057
5	26 030 510	102 831 181	222 962 638	226 514 637	37 787 845	616 126 810
6	61 266 332	57 339 092	43 401 293	27 956 513	5 662 084	195 625 313
71	4 264 014	9 882 128	21 070 537	109 326 574	115 145 415	259 688 669
72	774 758	436 351	2 547 001	144 939 238	476 685 447	625 382 795
8	88 898 351	83 226 957	81 389 266	108 397 279	247 974 167	609 886 021
Razem	417 058 125	467 497 605	682 932 561	1 271 143 358	1 419 479 157	4 258 110 807

Tabela 10 Standardowa Produkcja w regionie 790 w euro

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	441 779 512	348 927 630	399 761 930	642 220 965	484 245 573	2 316 935 611
2	26 525 774	49 746 168	82 043 320	222 338 509	143 169 594	523 823 366
4	15 172 613	14 631 775	11 951 644	17 361 990	4 501 745	63 619 767
5	28 787 812	142 413 141	338 560 400	434 561 929	96 076 267	1 040 399 549
6	73 291 521	92 213 085	85 065 225	47 632 975	5 699 101	303 901 906
71	23 904 340	45 706 146	85 137 906	366 344 352	295 315 781	816 408 525
72	1 134 298	1 759 345	10 193 794	189 687 682	725 960 910	928 736 029
8	238 970 965	314 285 792	332 396 949	330 847 212	435 953 930	1 652 454 848
Razem	849 566 835	1 009 683 081	1 345 111 169	2 250 995 614	2 190 922 901	7 646 279 601

Tabela 11 Standardowa Produkcja w regionie 795 w euro

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	707 996 652	389 666 719	300 949 980	258 854 488	113 482 563	1 770 950 402
2	53 293 833	90 236 827	171 829 067	603 135 165	179 691 907	1 098 186 799
4	214 900 230	229 875 665	108 451 272	44 467 084	3 887 089	601 581 340
5	185 324 253	639 637 426	1 104 693 226	845 255 757	31 588 943	2 806 499 605
6	170 198 257	111 457 973	50 689 331	26 017 806		358 363 366
71	16 463 251	24 787 500	63 235 344	381 721 633	360 333 087	846 540 815
72	1 573 517	3 327 315	12 341 846	353 695 743	856 476 362	1 227 414 783
8	365 669 645	200 422 667	144 946 958	112 871 409	107 005 330	930 916 009
Razem	1 715 419 639	1 689 412 092	1 957 137 023	2 626 019 084	1 652 465 281	9 640 453 119

Tabela 12 Standardowa Produkcja w regionie 800 w euro

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	268 648 077	160 699 604	135 209 515	114 463 867	50 571 596	729 592 659
2	43 563 711	57 231 463	78 077 565	130 579 394	44 677 832	354 129 966
4	72 670 509	34 299 095	14 637 092	17 303 799		138 910 495
5	79 119 705	67 771 951	54 025 793	35 751 353		236 668 801
6	40 060 367	21 513 749	12 216 389	3 484 675		77 275 181
71	9 969 997	8 932 076	13 767 953	38 850 981		71 521 007
72	1 129 363	2 477 780	7 490 262	136 940 733	127 246 694	275 284 832
8	179 144 692	80 349 215	50 560 273	39 548 587	121 042 924	470 645 691
Razem	694 306 421	433 274 932	365 984 842	516 923 390	343 539 047	2 354 028 631

Tabela 13 Standardowa Produkcja w Polsce w euro

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	1 638 527 114	1 093 025 908	1 117 937 648	1 580 454 317	1 085 234 680	6 515 179 666
2	133 443 065	211 161 421	354 782 142	1 026 995 914	458 735 737	2 185 118 279
4	308 404 893	284 909 514	141 753 423	97 284 148	16 481 682	848 833 659
5	319 262 280	952 653 698	1 720 242 056	1 542 083 675	165 453 055	4 699 694 764
6	344 816 478	282 523 898	191 372 237	105 091 968	11 361 184	935 165 766
71	54 601 603	89 307 850	183 211 741	896 243 540	770 794 283	1 994 159 017
72	4 611 936	8 000 791	32 572 903	825 263 396	2 186 369 414	3 056 818 439
8	872 683 653	678 284 632	609 293 446	591 664 487	911 976 351	3 663 902 569
Razem	3 676 351 021	3 599 867 711	4 351 165 596	6 665 081 446	5 606 406 386	23 898 872 159

Tabela 14 Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 785 w ha

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	308 656	242 888	342 384	547 354	431 088	1 872 371
2	2 166	2 098	2 853	6 611	5 439	19 167
4	3 156	3 154	3 934	11 171	1 990	23 405
5	18 057	52 859	109 334	108 623	17 559	306 432
6	58 253	55 212	47 164	31 742	7 228	199 600
71	1 567	3 434	5 528	19 284	12 657	42 471
72	138	58	330	8 093	23 127	31 746
8	74 642	62 761	60 638	76 677	114 743	389 462
Razem	466 635	422 465	572 165	809 556	613 832	2 884 653

Tabela 15 Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 790 w ha

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	470 548	320 985	349 885	511 305	413 324	2 066 047
2	4 185	5 464	7 133	13 376	5 331	35 489
4	6 101	5 718	4 428	7 675	2 671	26 593
5	14 631	53 185	115 187	140 781	37 508	361 292
6	43 561	49 073	39 293	19 827	1 717	153 469
71	7 919	13 901	21 252	65 435	34 641	143 148
72	232	207	1 285	10 284	30 003	42 011
8	162 888	174 557	167 431	153 189	200 504	858 568
Razem	710 065	623 089	705 894	921 871	725 699	3 686 618

Tabela 16 Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 795 w ha

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	700 147	295 160	224 477	183 872	94 066	1 497 722
2	11 396	12 189	15 369	30 297	7 068	76 318
4	75 815	73 722	33 911	13 404	690	197 542
5	101 882	261 733	406 357	288 987	10 122	1 069 081
6	128 684	74 457	30 590	15 973		249 704
71	6 276	7 795	14 794	53 663	25 573	108 100
72	378	709	2 046	18 335	18 674	40 142
8	296 105	130 228	81 589	55 759	41 316	604 998
Razem	1 320 683	855 992	809 134	660 290	197 508	3 843 607

Tabela 17 Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w regionie 800 w ha

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	210 455	116 048	107 209	87 143	46 259	567 114
2	7 452	5 692	5 429	6 294	1 671	26 538
4	26 705	12 038	5 305	6 752		50 800
5	41 736	33 666	29 358	17 904		122 663
6	24 315	14 324	9 664	2 374		50 678
71	3 438	2 720	3 515	8 150		17 822
72	272	273	462	4 230	3 397	8 633
8	110 447	47 129	31 203	24 928	31 110	244 817
Razem	424 821	231 889	192 144	157 774	82 437	1 089 066

Tabela 18 Powierzchnia ziemi użytkowanej rolniczo w Polsce w ha

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	1 689 807	975 081	1 023 955	1 329 675	984 737	6 003 254
2	25 199	25 443	30 784	56 577	19 508	157 513
4	111 776	94 632	47 579	39 002	5 351	298 340
5	176 306	401 442	660 236	556 295	65 189	1 859 468
6	254 813	193 066	126 711	69 916	8 945	653 451
71	19 202	27 849	45 088	146 531	72 871	311 542
72	1 020	1 247	4 123	40 941	75 201	122 532
8	644 083	414 675	340 861	310 554	387 674	2 097 846
Razem	2 922 205	2 133 435	2 279 338	2 549 491	1 619 476	11 503 945

Tabela 19 Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 785 w LU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	5 682	5 630	6 412	9 804	6 875	34 403
2	57	70	53	344	404	929
4	27	80	135	804	207	1 253
5	13 516	56 448	122 651	124 738	21 079	338 431
6	51 025	44 072	29 611	17 429	3 550	145 688
71	3 208	7 882	18 576	108 848	118 329	256 843
72	475	265	1 672	100 425	331 611	434 448
8	41 366	44 097	41 274	48 938	134 420	310 095
Razem	115 356	158 544	220 385	411 330	616 474	1 522 089

Tabela 20 Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 790 w LU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	14 843	14 596	17 360	18 804	22 914	88 517
2	151	274	490	787	415	2 117
4	48	40	93	446	98	726
5	14 499	77 387	189 192	245 115	52 719	578 912
6	55 614	66 682	60 688	33 988	4 724	221 696
71	18 873	37 378	72 441	339 022	281 317	749 032
72	629	979	6 215	119 092	480 039	606 955
8	121 293	176 340	188 317	184 855	215 958	886 763
Razem	225 951	373 676	534 796	942 109	1 058 185	3 134 718

Tabela 21 Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 795 w LU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	25 686	14 971	10 131	5 583	3 734	60 105
2	327	777	1 631	2 854	715	6 304
4	783	570	407	116		1 875
5	96 702	359 263	641 330	499 442	18 005	1 614 743
6	128 337	85 598	38 979	19 992		272 905
71	13 013	21 052	57 855	381 799	372 050	845 769
72	877	1 927	7 152	223 875	584 798	818 629
8	170 026	99 540	70 047	57 621	41 743	438 977
Razem	435 751	583 698	827 531	1 191 282	1 021 046	4 059 307

Tabela 22 Liczba zwierząt przeliczeniowych w regionie 800 w LU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	13 347	7 756	5 052	2 730	2 790	31 675
2	553	450	367	304	253	1 928
4	600	238	245	393		1 476
5	51 533	45 697	35 596	24 412		157 238
6	31 754	16 492	8 861	2 771		59 878
71	8 084	7 821	12 829	37 886		66 620
72	685	1 581	4 899	88 889	84 903	180 957
8	81 747	40 526	25 554	20 126	75 078	243 030
Razem	188 304	120 562	93 403	177 511	163 024	742 803

Tabela 23 Liczba zwierząt przeliczeniowych w Polsce w LU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	59 558	42 952	38 955	36 922	36 313	214 699
2	1 088	1 571	2 541	4 290	1 788	11 278
4	1 458	928	880	1 759	305	5 330
5	176 250	538 796	988 769	893 707	91 803	2 689 324
6	266 730	212 845	138 139	74 180	8 274	700 168
71	43 179	74 134	161 701	867 554	771 696	1 918 265
72	2 666	4 752	19 938	532 281	1 481 351	2 040 989
8	414 433	360 502	325 192	311 539	467 199	1 878 865
Razem	965 362	1 236 479	1 676 115	2 722 232	2 858 728	9 458 917

Tabela 24 Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 785 w AWU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	16 307	7 623	6 265	6 132	5 390	41 718
2	658	486	574	976	1 499	4 193
4	487	235	150	412	24	1 308
5	2 190	4 871	6 547	3 572	492	17 672
6	5 604	2 798	1 236	856	107	10 601
71	364	447	524	994	484	2 814
72	66	19	69	1 160	2 335	3 648
8	8 903	4 110	2 491	1 522	3 303	20 329
Razem	34 579	20 591	17 856	15 624	13 635	102 284

Tabela 25 Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 790 w AWU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	35 433	14 575	11 086	11 398	8 339	80 830
2	1 828	2 089	2 344	4 611	2 275	13 147
4	1 509	915	674	302	52	3 451
5	2 508	6 923	10 137	6 730	1 529	27 828
6	6 672	4 496	2 514	801	61	14 544
71	2 857	2 127	2 170	4 320	1 932	13 406
72	120	90	263	1 522	3 308	5 304
8	22 973	15 808	9 819	4 887	8 489	61 976
Razem	73 900	47 023	39 008	34 570	25 984	220 485

Tabela 26 Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 795 w AWU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	64 975	20 756	10 640	5 152	2 256	103 779
2	3 667	3 357	4 026	8 905	3 385	23 340
4	21 075	15 512	5 152	1 416	282	43 436
5	16 971	32 109	33 988	15 201	278	98 548
6	16 928	5 860	1 492	471		24 751
71	1 468	1 117	1 493	3 806	1 415	9 299
72	164	140	308	4 028	2 775	7 416
8	39 944	10 655	5 326	1 720	1 972	59 617
Razem	165 192	89 506	62 425	40 701	12 363	370 187

Tabela 27 Liczba osób pełnozatrudnionych w regionie 800 w AWU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	25 747	8 050	4 797	1 647	1 022	41 265
2	3 082	2 262	2 020	2 097	665	10 127
4	7 672	1 999	555	471		10 697
5	9 600	3 934	1 842	696		16 071
6	4 716	1 228	390	65		6 400
71	1 004	431	357	431		2 223
72	118	131	197	1 541	655	2 641
8	21 777	4 539	1 767	624	2 113	30 820
Razem	73 717	22 575	11 924	7 572	4 456	120 244

Tabela 28 Liczba osób pełnozatrudnionych w Polsce w AWU

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	142 463	51 005	32 788	24 330	17 007	267 592
2	9 235	8 194	8 965	16 589	7 825	50 807
4	30 743	18 661	6 530	2 600	357	58 892
5	31 269	47 838	52 514	26 199	2 299	160 119
6	33 920	14 383	5 632	2 194	168	56 296
71	5 693	4 122	4 545	9 551	3 831	27 742
72	468	380	837	8 251	9 073	19 009
8	93 598	35 112	19 403	8 753	15 877	172 743
Razem	347 387	179 695	131 213	98 467	56 438	813 200

Tabela 29 Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 785

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	15 891	5 483	4 396	2 997	839	29 606
2	644	390	318	349	82	1 783
4	390	173	92	98	9	762
5	1 545	2 727	3 188	1 452	39	8 951
6	3 931	1 667	650	191	19	6 458
71	268	273	282	478	87	1 388
72	52	12	34	527	358	983
8	5 912	2 379	1 212	599	199	10 301
Razem	28 633	13 104	10 172	6 691	1 632	60 232

Tabela 30 Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 790

TF8_	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	32 079	9 932	5 987	3 553	820	52 371
2	1 689	1 368	1 148	1 144	144	5 493
4	1 037	414	181	94	9	1 735
5	1 675	3 801	4 816	2 660	85	13 037
6	4 624	2 644	1 249	337	7	8 861
71	1 512	1 269	1 171	1 801	253	6 006
72	84	48	136	709	489	1 466
8	15 403	8 923	4 876	2 081	315	31 598
Razem	58 103	28 399	19 564	12 379	2 122	120 567

Tabela 31 Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 795

TF8_	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	53 072	11 317	4 649	1 571	197	70 806
2	3 425	2 515	2 402	3 050	211	11 603
4	14 431	6 672	1 683	287	7	23 080
5	11 051	17 224	15 970	5 569	45	49 859
6	11 232	3 327	766	171		15 496
71	1 062	684	858	1 763	353	4 720
72	113	87	169	1 272	646	2 287
8	26 148	5 889	2 190	699	123	35 049
Razem	120 534	47 715	28 687	14 382	1 582	212 900

Tabela 32 Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w regionie 800

TF8_	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	19 837	4 651	2 160	676	95	27 419
2	2 916	1 596	1 101	747	50	6 410
4	5 197	1 029	223	94		6 543
5	5 495	1 965	797	238		8 495
6	2 873	635	187	24		3 719
71	703	260	190	206		1 359
72	83	65	101	551	130	930
8	13 565	2 361	781	248	132	17 087
Razem	50 669	12 562	5 540	2 784	407	71 962

Tabela 33 Liczba gospodarstw rolnych w polu obserwacji w Polsce

TF8_	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$	Razem pole obs.
	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	
1	120 879	31 383	17 192	8 797	1 951	180 202
2	8 674	5 869	4 969	5 290	487	25 289
4	21 055	8 288	2 179	573	25	32 120
5	19 766	25 717	24 771	9 919	169	80 342
6	22 660	8 273	2 852	723	26	34 534
71	3 545	2 486	2 501	4 248	693	13 473
72	332	212	440	3 059	1 623	5 666
8	61 028	19 552	9 059	3 627	769	94 035
Razem	257 939	101 780	63 963	36 236	5 743	465 661

Zasady budowania próby reprezentatywnej

FADN (a w przyszłości FSDN) ma charakter badań reprezentacyjnych, co oznacza m.in., że badania prowadzone są na losowo dobranej próbie gospodarstw rolnych. Dla najlepszego odzwierciedlenia różnorodności gospodarstw rolnych zastosowano metodę oszacowania próby opracowaną przez polskiego statystyka Jerzego Neymana zwaną alokacją optymalną. W tym celu podzielono pole obserwacji biorąc pod uwagę 3 kryteria:

- położenie geograficzne - regiony;
- wielkość ekonomiczną - klasy wielkości ekonomicznej;
- typ rolniczy.

Po konsultacji z Komisją Europejską rozmiar próby określono na 9 000 gospodarstw. Oznacza to, że liczebność próby stanowi ok. 1,9% liczebności pola obserwacji ($9\,000 \times 100 / 465\,661$).

Po określeniu rozmiaru próby, na podstawie analizy zmienności ustala się rozmiar próbek z poszczególnych warstw. Suma próbek ze wszystkich warstw musi odpowiadać określonej uprzednio liczebności próby.

W ustalaniu struktury próby zastosowano metodę Neymana w czystej postaci. Do oceny zmienności wykorzystano odchylenie standardowe tylko jednej charakterystyki, tzn. Standardowej Produkcji. Użyty wzór ma następującą postać:

$$n_i = n \times \frac{N_i \times \sigma_i}{\sum N_i \times \sigma_i}$$

gdzie:

- n - ilość gospodarstw w próbie;
- i - numer kolejnej warstwy;
- n_i - ilość gospodarstw w i -tej warstwie;
- N_i - ilość gospodarstw w polu obserwacji;
- δ_i - odchylenie standardowe Standardowej Produkcji w i -tej warstwie.

Najważniejszą cechą zastosowanej metody jest to, że próba jest sumą próbek z poszczególnych warstw.

Ze względu na bardzo duże różnice w zmienności pomiędzy klasami ES_5 oraz ES_6 i pozostałymi podzielono pole obserwacji na dwie grupy: do 100 000 euro i powyżej 100 000 euro. W związku z tym ustalono następujące rozmiary prób dla wydzielonych grup: 10 010 i 2 090 gospodarstw.

Dla dwóch „prób” obliczono standardowy błąd średniej według wzoru:

$$\sigma_{\bar{x}} = \sqrt{\frac{1}{n} \times \left(\frac{\sum N_i \times \sigma_i}{N} \right) - \frac{\sum N_i \times \sigma_i^2}{N^2}}$$

Błąd ten wyniósł odpowiednio 91,11 i 3 182,46.

Struktura próby gospodarstw rolnych

W tabelach od 34 do 38 przedstawiono strukturę próby w poszczególnych regionach i razem w Polsce.

Tabela 34 Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 785

	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	pop. bad.
1	176	141	127	108	24	576
2	9	11	12	14	6	52
4	6	6	5	6	1	24
5	19	70	103	39	4	235
6	46	41	21	5	2	115
71	5	9	11	24	7	56
72	4	1	3	25	29	62
8	70	63	44	24	19	220
Razem	335	342	326	245	92	1 340

Tabela 35 Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 790

	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	pop. bad.
1	404	289	221	141	40	1 095
2	24	41	46	49	10	170
4	15	14	9	5	1	44
5	24	111	183	90	6	414
6	60	75	47	9	1	192
71	21	37	47	82	22	209
72	3	2	6	39	42	92
8	199	257	183	72	33	744
Razem	750	826	742	487	155	2 960

Tabela 36 Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 795

	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	pop. bad.
1	507	253	133	45	10	948
2	38	58	72	101	7	276
4	145	141	46	9	1	342
5	115	386	461	131	2	1 095
6	111	71	23	6		211
71	13	18	28	70	17	146
72	4	4	6	56	36	106
8	251	131	64	21	9	476
Razem	1 184	1 062	833	439	82	3 600

Tabela 37 Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych w regionie 800

	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	pop. bad.
1	192	105	62	22	6	387
2	31	39	35	24	3	132
4	54	24	8	5		91
5	55	44	27	7		133
6	29	16	7	2		54
71	9	8	8	10		35
72	3	4	5	23	6	41
8	127	54	26	8	12	227
Razem	500	294	178	101	27	1 100

Tabela 38 Liczebność i struktura próby gospodarstw rolnych razem w Polsce

	8 ≤ € < 25	25 ≤ € < 50	50 ≤ € < 100	100 ≤ € < 500	€ ≥ 500	Razem
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6	pop. bad.
1	1 279	788	543	316	80	3 006
2	102	149	165	188	26	630
4	220	185	68	25	3	501
5	213	611	774	267	12	1 877
6	246	203	98	22	3	572
71	48	72	94	186	46	446
72	14	11	20	143	113	301
8	647	505	317	125	73	1 667
Razem	2 769	2 524	2 079	1 272	356	9 000

Obliczone wagi

Po ustaleniu liczebności próby gospodarstw rolnych obliczono wagi, oznaczające liczbę gospodarstw z pola obserwacji reprezentowanych przez jedno gospodarstwo pochodzące z odpowiedniej warstwy w próbie, według następującego wzoru:

$$w_i = \frac{N_i}{n_i}$$

gdzie:

w_i - waga gospodarstwa w i -tej warstwie.

W tabelach niżej przedstawiono wagi w poszczególnych regionach.

Tabela 39 Wagi w regionie 785

	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6
1	90,29	38,89	34,61	27,75	34,96
2	71,56	35,45	26,50	24,93	13,67
4	65,00	28,83	18,40	16,33	9,00
5	81,32	38,96	30,95	37,23	9,75
6	85,46	40,66	30,95	38,20	9,50
71	53,60	30,33	25,64	19,92	12,43
72	13,00	12,00	11,33	21,08	12,34
8	84,46	37,76	27,55	24,96	10,47

Tabela 40 Wagi w regionie 790

	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6
1	79,40	34,37	27,09	25,20	20,50
2	70,38	33,37	24,96	23,35	14,40
4	69,13	29,57	20,11	18,80	9,00
5	69,79	34,24	26,32	29,56	14,17
6	77,07	35,25	26,57	37,44	7,00
71	72,00	34,30	24,91	21,96	11,50
72	28,00	24,00	22,67	18,18	11,64
8	77,40	34,72	26,64	28,90	9,55

Tabela 41 Wagi w regionie 795

	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6
1	104,68	44,73	34,95	34,91	19,70
2	90,13	43,36	33,36	30,20	30,14
4	99,52	47,32	36,59	31,89	7,00
5	96,10	44,62	34,64	42,51	22,50
6	101,19	46,86	33,30	28,50	-
71	81,69	38,00	30,64	25,19	20,76
72	28,25	21,75	28,17	22,71	17,94
8	104,18	44,95	34,22	33,29	13,67

Tabela 42 Wagi w regionie 800

	$8 \leq \epsilon < 25$	$25 \leq \epsilon < 50$	$50 \leq \epsilon < 100$	$100 \leq \epsilon < 500$	$\epsilon \geq 500$
TF8_	ES6_2	ES6_3	ES6_4	ES6_5	ES6_6
1	103,32	44,30	34,84	30,73	15,83
2	94,06	40,92	31,46	31,13	16,67
4	96,24	42,88	27,88	18,80	-
5	99,91	44,66	29,52	34,00	-
6	99,07	39,69	26,71	12,00	-
71	78,11	32,50	23,75	20,60	-
72	27,67	16,25	20,20	23,96	21,67
8	106,81	43,72	30,04	31,00	11,00

Zasady doboru gospodarstw

Zbieranie danych rachunkowych z gospodarstw rolnych na potrzeby badania odbywa się za pośrednictwem 16 biur rachunkowych. Są to wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego. Nadzór nad badaniem sprawuje IERiGŻ-PIB.

Z uwagi na zmniejszenie próby oraz rosnące zapotrzebowanie na dane agregowane na poziomie województw plan wyboru został przygotowany z uwzględnieniem wojewódzkiego zróżnicowania rolnictwa. Jednakże przepisy prawa nakładają na Polskę obowiązek przygotowywania planu wyboru według regionów FADN, co też zaprezentowano w niniejszym opracowaniu.

Dobór gospodarstw do współpracy polega na wyszukaniu przez pracowników biur rachunkowych odpowiednich gospodarstw rolnych. Zostali oni wyposażeni w kwestionariusze ankiet, które pozwalają określić (po zapisaniu danych w komputerowych bazach danych i uruchomieniu programu klasyfikacji) wielkość ekonomiczną i typ rolniczy, a następnie stwierdzić, czy sklasyfikowane gospodarstwo mieści się w planie wyboru.

Łączenia warstw

Ze względu na małe licznosci gospodarstw w poszczególnych warstwach pola obserwacji (< 5 gospodarstw) a także na konieczność uproszczenia procedury doboru gospodarstw zdecydowano się na połączenie niektórych warstw. Połączono, we wszystkich regionach oraz typach, klasy wielkości ekonomicznej: 4 z 5, 8 z 9 oraz 10 z 11, 12, 13, 14, co jest zgodne z grupowaniem wg ES6 (patrz Tabela 3). W obrębie typów dokonano łączenia:

- w regionie 795 gospodarstwa typu 6 (Zwierzęta trawożerne) w klasie wielkości ekonomicznej ES6=6 połączono z gospodarstwami typu 8 (Mieszane) w tej samej klasie;
- w regionie 800 gospodarstwa typów: 4 (Uprawy trwałe), 5 (Krowy mleczne), 6 (Zwierzęta trawożerne) oraz 71 (Trzoda chlewna) w klasie wielkości ekonomicznej ES6=6 połączono z gospodarstwami typu 8 (Mieszane) w tej samej klasie.

Uwagi końcowe

Przedstawiony plan wyboru próby gospodarstw rolnych jest ważny od roku obrachunkowego 2025.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB